

Előfizetési árak:

Están vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyiltér és magánérdekű közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Felélő szerkesztő:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Dr. Orbán József.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Tisza Kálmán.

Debreczen, decz. 15.

Nem himnuszt kívánunk zengeni a nagy államférfiúnak, ki Magyarország történetébe fényes betűkkel írta be nevét, hanem csupán elismerésünk és üdvözetünk szerény koszoruját tesszük le lábaihoz annak a férfiúnak, ki a magyar szabadelvűségnek és a magyar protestantizmusnak majdnem egy félszázadon keresztül vezére és védpaizsa volt s ki most ülte meg a nemzet osztatlan elismerése mellett születésének hetvenedik évfordulóját.

Debreczent Tisza Kálmánhoz sokkal erősebb kötelékek fűzik, mint az ország bármely más városát s ezért mi kétszeres örömmel emlékezünk meg az ünnepelt érdemeiről.

Az abszolutizmus szomorú éveit után Debreczen volt az, mely az 1861-iki országgyűlésre őt választotta meg képviselőjévé s ez országgyűlésen Tisza Kálmán lett az új Ház első alelnöke s ekkor fejtette ki politikai programjának alapvonásait, midőn az ország vál-

ságos helyzetére utalva kijelentette, hogy „valóban nehéz, majdnem emberi erőt haladó feladat, melyet megoldani kell; nekünk most bátraknak kell lennünk nemcsak személyesen, de politikánkban is és mégis óvakodnunk kell a vakmerőségtől; nekünk okosoknak és előrelátóknak kell lennünk, de föltöbb kell vigyáznunk egyszersmind, nehogy ezen két, magában megbecsülhetlen tulajdon tulzása által gyáva politikát kövessünk s óvatosságból magunk adjuk fel azt, a mit veszélyeztetni nem akarunk.“ E szavak általános jelzői lettek annak a politikának, melyet elmondójuk negyven éven keresztül követett, s az okosság, előrelátás és a vakmerőséget kerülő bátorság politikájának képezik sarkpontjait, melynek keretében mindig számolni tudott a helyzet feladataival. Ez az okos és előrelátó, nem vakmerő, de azért bátor politika volt az, mely Magyarországot sok veszélytől mentette meg s ez a politika volt az, mely Magyarországot a haladás útjára vezette s ugyanott meg is tartotta.

Emlékezzünk vissza, hogy az

1861-iki országgyűlés felirati vitája alkalmával mily tartalmas programban fejtette ki Tisza Kálmán a határozati párt elveit. Kívánja a hazánkbeli nemzetiségeknek és hitfelekezeteknek a teljes jogegyenlőség alapján való megnyugtatót s ezzel ellenkező törvényeinknek megváltoztatását. Azt mondja továbbá: mi hazai iparunkat minden nyügtől fölmentve, szabaddá tenni szándékozunk s a szabadkereskedés nagy és európai érdekű elveinek hívei vagyunk, óhajtjuk egy országos hitelintézet felállítását, a vizen és szárazon való közlekedésnek czél-szerű rendezését; hazánk minden részének, például a királyhágóntuli résznek, a felföldnek s Fiumének hazánk központjával összeköttetését. Negyven év előtt elmondott eme szavakban ma is érvényben levő kormányzati elvek beszélnek hozzánk s annak a politikai irányzatnak helyességét mutatják, mely annyi gáncs és gyanúsítás ellenére diadalmasan küzdötte magát a rövidlátás és roszakarat koriátain keresztül s mint élő igazság, ma is alapját képezi politikai magatartásunknak.

TÁRCZA.

A két Tarnay.

Írta: *Vécseyné Jankovich Luiza.*

Tarnay Boldizsár reszkető kézzel nyomta meg a villamos csengő gombját...

— Parancsol, nagyságod?

Az álmából felvert inas percek óta áll már az ajtó mellett, mire gazdája föleszmél. Szemeit azonban nem veszi le az előtte fekvő, számokkal teleírt lapról, mintha delejes tekintetével oda akarná bilincselni — legalább egy időre még — az onnan rávigyorgó apró rémeket. Most még csak ő ismeri őket, egyedül csak ő.

— Miklós fiam hazaérkezett már? — kérdi végre tompa rekedt hangon.

— Igenis, nagyságos ur! Körülbelül két órával ezelőtt, ha jól tudom, mindjárt le is feküdt.

— Jól van, Péter. Menj azonnal és költsd fel. Sürgős, halaszthatatlan beszédem van vele.

— Igenis.

Az öreg ur újra magára marad. Fölugrik helyéről és nyugtalanul kezd járkálni föl s alá dolgozószobájában, majd megáll a diszes fegyvertartó előtt, melyről egy elefántcsont-fogantyus revolvert vesz le. Az

egész csak valami játékszernek tünik fel, oly parányi kis jószág. Hát ne is legyen egyéb. Nézze az a fiu is annak, mint a hogy az egész életet mindig csak játéknak tekintette, mely szerinte arra való volt, hogy dalolva, játszva, mint valami szép virágos mezőn, sétáljon rajta keresztül. Majd meg ellágyul egy pillanatra; az öreg, virasztástól megtört szemek könybe lábbadnak. Eszébe jut egyszerre sok minden. Lelke egy pillanat alatt visszaszáll a multba.

Látja a bölesőt, a melybe elsőszülött fiát helyezték. Csipkefelhők között úgy tetszett, mintha egy menyből alászállt angyalka feküdnék ott, egy édes, pufókarcu kis angyal...

Aztán teltek a napok, az évek...

A kis fiu, az ő büszkesége, reménye fejlődött napról-napra. Olyan volt, mint egy parányi félisten. Mindenki bámulta, kényeztette, hizelgett neki.

Hogy imádtá, milyen bolondja volt neki szegény jó anyja is. Utolsó lehellete is a fia neve volt, utolsó tekintete is feléje révedezett...

Eszébe jut most az a rettenetes időszak is, mikor torokgyíkba esett. Épen hároméves volt akkor. Messze vidékről hordatta össze a leghiresebb gyermekorvosokat.

Hogy könyörgött nekik, hogy kulesolta össze kezeit. Hosszu, véget érni nem akaró éjszakákon hogy hullott térdre egy pillanat alatt káromolva és imádvá az élet és halál urát...

Az Isten az imáját hallgatta meg.

E pillanatban újra nyílik az ajtó. Az ifju Tarnay eljött atyja hívására...

Egész megjelenésén látszik, hogy mély, mámoros álomból zavarták föl. Öltözéke hiányos és a mit sebtiben magára hányt is, hanyagul áll délczeg termetén. Nagy, rojtos pilláju szemei zavarosak, kábult tekintetükben nyoma sincs most annak a megbabonázó, szerelmes sugárnak, mely oly veszedelmes az asszonyokra nézve. Gesztenyeszinű, selymes fürtei pedig kuszáltan lógnak le sápadt homlokába.

Az öreg, katonás tartásu Tarnay, ki az egész éjét lélekölő, izgalmak munkában töltötte el és mégis úgy áll a fia előtt, mint egy ókorbéli patriarcha, megvetően nézi végig ezt a szájalmas ingadozó alakot.

— Ugy látszik, hogy még nem aludtad ki magad.

— Valóban, papa, lehettél volna annyi kimélettel...

— Kimélettel, én, te irányodban? — riad föl az apa.

Miklós fejéből egy pillanat alatt el-

Szálloda és vendéglő

„Debreczen városához“

Kényelemmel és teljesen ujonnan berendezett szobáival, továbbá bármily nagyobb társas avagy családi összejövetelekre alkalmas éttermeivel, megyszerte előnyösen ismert kitünő konyhája és természetes boraival elfogad és a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett teljesít megbízásokat lakadalmi és egyéb ünnepekre.

Sörcsarnok. Frissen készült izletes étek nagy választék mellett a nap bármely szakában éjjel 12 óráig.

Villásreggeli a legváltozatosabb étlap szerint. Dreher-féle Korona-sör.

NÉMETH ANDRÁS, vendéglős.

A nagyérdemű közönség jóindulatát továbbra is kéri

tisztelettel

A magyar középirtokos-osztály megvédelmzése s jövőjének biztosítása egyik legszebb tervét képezte a nagy államférfiúnak s ezért a legigazságtalanabb megtámadtatás lón osztályrésze. Ő már azon időben figyelmeztetett a bajokra, melyek be fognak következni a szabad verseny folytán, a rendelkezésre álló csekély tőkék elhasználása a hitel terhei s az élet fokozódó igényei következtében. De rámutatott azon forrásokra is, melyek részint megvannak, részint megszereshetők s melyekkel megoltalmazhatja, sőt fokozhatja vagyoni és értelmi sulya előnyeit. Mély nemzeti érzés nyilatkozik meg e politikában s a Hon hasábjain megjelent „Alföldi levelei“ az összes gazdasági kérdéseket felölelik, a földművelés, ipar és kereskedelem minden ágára kiterjeszkedve, a gyár-
ipar lehetőségének föltételeit is fejtegetés tárgyává tették. E cikksorozat kiterjed továbbá a munkabér, az okszerű gazdálkodás és pályaválasztás, a kis, közép és nagybirtok művelési feltételeinek megvilágítására s a hazánkban rendelkezésre álló társadalmi tényezők értelmi, műveltségi és gazdasági erejének megítélésére. Megfigyelései mai napig sem veszítették el érvényüket s a legtartalmasabb szociálpolitikai dolgok közé tartoznak, melyeket hazánkban irtak. Már ekkor a középeurópai szövvényes helyzet közepette tiszta ítélete volt megjósolni a német egység szükségyszerű bekövetkezését.

Nem szándékozunk e hosszú és

érdekes mozzanatokban gazdag politikai pályát minden fázisán végig kíséreni, csak azt emeljük ki, hogy mindannyiszor, midőn hazánk politikai életében válságok állottak be, a Tisza Kálmán böles politikája vezette ki államunk hajóját a biztos révbe a hányattatások közül. 1870 nyarán Tisza Kálmán kezdeményezésére nyilatkozott a magyar országgyűlés a német-francia háborúval szemben a neutralitás mellett, minek világtörténeti fontosságu következményei lettek. Az ország pénzügyi egyensúlyának helyreállítása azon férfiak segítségével, kik kormányában a pénzügyminiszteri tárczát vitték, szintén az ő nevéhez fűződik, bár Széll Kálmán neve a magyar pénzügyi regeneráció történetében a legérdemesebb helyet foglalja el.

Az Ausztriával való kiegyezés is a Tisza Kálmán kormányzati működésének eredménye. S bár a vérmes remények, melyek 1878-ban a kiegyezési tárgyalásokhoz köttetek, meg nem valósultak, rendezte az ország hitelviszonyait, az osztrák nemzeti bankot osztrák-magyar bankká tette, a vámjövödelmeket pénzügyi vámok létesítésével szaporította s általában pénzügyi helyzetünket, mely addig csaknem reménytelen volt, megszilárdította.

Az ő kormányzásának köszönhető, hogy hazánk az orosz-török háboru esélyeinek magát ki nem tette, bár hangosan nyilvánult országszerte a követelés az iránt, hogy a monarchia avatkozzék bele

a keleti mozgalmakba Törökország javára. Rendkívüli eredményeket ért el alatta a magyar állam közlekedési politikája és óriási előhaladást tett a vízvédelem. Kulturális intézeteink rendkívüli szaporodást mutatnak s népiskoláink száma rohamosan emelkedett. Az állami és felekezeti szellem küzdelmei kiegyenlítették s biztosították az állami akarat érvényesülése minden vonalon. Egészségügyi tekintetben megalkotta az első kezdeményezést s a közigazgatási bizottság létesítésével megtette az első lépést az állami adminisztráció felé. Politikájának gondja kiterjedt mindenre, a mi a magyar állam erősödését s kockázatnak alá nem vett fejlődését előmozdithatá. A magyar alkotmányosságnak kevés igazabb híve volt, mondja egyik jeles publicistánk, mint Tisza Kálmán, ki királyát, hazáját egyforma hiven szolgálta meggyőződése szerint, mely sok máséval ellenkezett, de hazája törvényeit mindig megtartva, az alkotmányosság nagy alapeszméjéhez szilárdan ragaszkodva. Igazi értékét a jövő fogja megmutatni, bár a jelen is hálás iránta. E hálát az ország közönsége tegnap impozáns módon nyilvánította ki. Legyenek e sorok a mi őszinte tiszteletünk és elismerésünk csekély jelei. Kivánjuk az ősz államférfiúnak, hogy még sokáig élvezhesse azt a boldog nyugalmat, melyet a teljesített kötelesség érzete nyujt számára.

szállt a mámor. Ismeri az apját. Ez a tekintet, az arcznak az a féktelen fellángolása és hangja, a mely zug, zug, mint a félrevert harang viharos, vészes éjszakán... Hanem azért összeszedi magát és igyekezik hidegvérrel beszélni.

— Két órával ezelőtt érkeztem haza. Alig hogy ledőltem, jön az az ostoba Péter...

— Az az ostoba Péter az én határozott parancsom értelmében költött fel.

— Épen ezt nem értem. Hát olyan sürgős az ügy, hogy reggelig sem várhatál vele?

— Reggel, a mint tudod, gyűlés van és pénztárvizsgálat — szólt alányomott hangon a Dénes-féle uradalmak jószág igazgatója, miközben egész közel lép fiához a számokkal teleirt lappal, a mely csak úgy zörög reszkető kezében.

— Nem értelek...

— Nem, valóban nem? — És most végre kitör Tarnay Boldizsárból a nehezen visszafojtott indulat. — Én meg azt nem értem, hogy voltál képes aludni, hogy voltál képes mulatni ezen az éjszakán?! Becsületes, tisztességes emberek közt felemelt fővel megjelenni, te nyomorult, hitvány gazember, te!... Hisz hitványabb vagy a betörő tolvajnál, mert az legalább bujdosik és büntudatában kerüli az emberek tekintetét, míg te!

Az öreg, tisztességben megöszült hivatalnok nem bírja tovább. Két kezét arczára csapva, leroskad az íróasztal elé, ráborul arra az átkozott papírra, melyről most már felszabadultak a rémek mind.

Ujjongva, vigyorogva, kárörvendve sugdosnak a fülébe számokat: 100, 200, 500, 1000, 10.000... és így tovább, egész a végtelenségig, egész a megörülésig...

Igen, 10.000 forint hiányzik a pénztár-

ból és a hiányzó összeget egy Tarnay sikasztotta el!

Az kétségtelen. Miklós volt a pénztáros. Az öreg gróf apja iránti határtalan becsülésének és bizalmának jeléül helyezte az alig huszonnégy éves ifjút a fontos állásra. Mindenki a jövődó igazgatót látta benne, mint ahogy emberemlékezet óta a Tarnayak töltik be ez állást ivadékról-ivadéokra.

Kis idő múlva fölemelte fejét Tarnay Boldizsár és a sirástól rekedt hangon beszélni kezdett:

— Azt hiszem, tudni fogod ezek után, hogy mi a kötelességed. Egy Tarnaynak, az én fiának, most már csak egy utja lehet és azt ez nyitja meg számodra. — Kezébe vette a revolvert. — Menj a szobádba, fiam. Ne félj, nem haragszom már, nem átkozodom. Alázattal hajtom meg fejem a végzet előtt, amely így rám nehezedett és kezemet összekulesolva könyörgök hozzád: tedd jóvá bűnödöt!... Egy pillanat műve az egész. Mire fölébrednek az emberek, már vége is lesz mindennek. Én megsiratlak, eltemetlek. Véred le fogja előttem mosni a szennyet, mely hozzád tapadt. Kedves, szeretett fiam leszel ismét. Emlékemben úgy fogsz élni, olyan tisztán, olyan mocsoktalanul, mint voltál gyermekkorodban, mikor én örököttem álmaid felett. Menj, légy nevünkhöz méltó! Egy Tarnaynak becsület nélkül élni nem lehet, nem szabad!

A fiatal ember ijedten toppant hátra. Arczából eltűnt minden élétszín és reszkető ajkait hiába nyitotta fel, hang nem jött ki torkán. Két tágranyilt merev szemével mintha már látta volna a keskeny, nyirkos sirdődrőt, mely megnyílt, hogy örökre eltemesse fiatal életét...

Ah, nem volt ez férfi! Egy hitvány, gyáva, elpuhult kéjencz volt csupán, ki ijedten hátrál a rettenetes megoldástól, me-

lyet a becsület fanatikusa, édes atyja, mint egyetlen állit szeméi elé.

Tarnay Boldizsár egy mély, kinos sóhajjal fordul el a szánalmas látványtól az ablak felé. Ott künn még mindig sűrűn gomolyog a novemberi hajnali köd a lucos, sáros föld felett. A lombjaiktól megfosztott fák meredt ágakkal mint komor intőjelek sorakoznak egymás mellé messzemessze, egészen, míg a szem csak elláthat. Az ég is egyhangú, szürke, telve nehéz, lomha járasu felhőkkel. Mindenütt csak szenny és piszok a földön és a föld felett...

Még egy kísérletet tesz.

— Érts meg jól, fiam. Én még most, ez órában visszahelyezem a hiányzó összeget, de csak azon esetre, ha halva vagy. Ha elég gyáva volnál ezek után életben maradni, én leszek az első, a ki feladlak, pellengérré állítalak és követelni fogom, hogy úgy bánjanak el veled, mint a közönséges tolvajokkal szokás. Megértettél?

— Meg, de ezért mégsem fogom megtenni, amit kívánsz.

Az ifju Tarnay most már beszélt feltartóztatlanul. A rettenetes halálfélelem visszaadta egész ezinikus bátorságát. Már nem sütötte le szemét, vakmerően nézett az apjára.

— Kényszeríteni akarsz, hogy azért az aránylag csekély összegért eldobjam magamtól ezt a minden gyönyörökkel kecsgető életet és önként menjek a halálba, csak azért, mert véletlenül a diéső Tarnay-nevet viselem. Ez kegyetlenség. Te azt hiszed, mert életet adtál, jogod van azt tőlem bármikor vissza is követelni. Én ezt a jogot megtagadom. Beismerem, hogy helytelenül eselekedtem, de a körülmények szakadatlan láncolata sodort idáig. Olyan ez, mint a lavina. Az utóbbi időben nagy

A képviselőház zárószámadási bizottsága Fest Lajos elnöklésével elintézték a vallás- és közoktatásügyi tárcza 1899. évi zárószámadásainak az előző ülésén függőben maradt tételeit, melyekre nézve a felmentés megadásának javaslatba hozását határozta el, tárgyalás alá vette az igazságügyi tárcza 1899. évi zárószámadásait s a felmentés megadásának javaslatba hozását határozta el. A bizottság folyó hó 18-án délután 5 órakor tartja legközelebbi ülését, melynek napirendjére a földmivelési tárcza zárószámadásai vannak kitéve.

A telepítési akció. Darányi Ignác földmivelésiügyi miniszter telepítési akciójának egyik mozzanata lesz azon terv keresztülvitele, mely a püspökladányi közalapítványi uralomnak telepítési célokra való megszerzésére irányul. A miniszter ugyanis hatvan ezer hold kiterjedésű birtoktestet a telepítési alap terhére az állam részére át akar venni, részint, hogy a vidék kis gazdái apró parcellákban földhöz jussanak, részint, hogy ott farm-rendszerű középberletet teremtsen.

A debreczeni önkéntes-iskola története.

Debreczen, december 17.

Már többször említettük lapunkban, hogy városunkban az önkéntes-iskola felállításának a cs. és kir. hadügyi miniszterium rendelkezései szolgáltak akadályul. A legutolsó hírünk azonban azt az örvendetes körülményt adta tudtul, hogy a városi tanács semmi áldozatot nem kimélve, az iskola céljaira oly ajánlatot tett, melynek következtében az önkéntes-iskola felállítását már ez év december havában biztosítottak tartottuk.

Annál meglepőbb azon értesítés, melyet tegnap biztos forrásból nyertünk, mely szerint a cs. és kir. hadügyi miniszter nem

veszteségeim voltak a kártyán... Ezzel szemben a te könyörtelen szigorod, régi, avult felfogásod sok dologról eleve kizárt minden ilyen természetű bizalmas közlést részemről. Eh, végre is reméltem mindig, hogy egyszer csak megfordul a koczka és én mindent jóvá tehetek még annak idején. De a sors csak egyre üldözött; még ma éjjel is sokat vesztettem. Hanem hiszen — gondoltam — a legvégén esetben itt vagy te. Más apa is helytáll ilyen esetben a fiáért, anélkül, hogy olyan szörnyű tragikusan fogná fel a dolgot. Reggel én magam akartam vele előállítani. Kiegyenlítettünk volna mindent...

— Mindent... még az elvesztett, sárba tiprott becsületet is — mondja az öreg metsző hangon, mialatt merőn néz a fiára. — Különböznél igaz, ez előtted semmi. Elhangzó szó csupán, egy lehelet, melynek súlyt csakis az én avult felfogásom köleszőnőz... Hát hiszen a te szempontból talán igazad van...

Szilárd léptekkel közeledik az íróasztalhoz és újra kezébe veszi a revolvért.

— Ha jól sejtem, ennek az egész, hosszú szépen kiczirkalmazott védőbeszédnek az az értelme, hogy nem akarsz meghalni. Minden áron élni akarsz, nemde?... No hát csak élj!...

Azzal halántékához nyomta az öldöklő szerszámot s mielőtt fiának ideje lett volna őt rettenetes szándékában meggátolni, egy nyomással elsütötte a ravaszt...

A másik pillanatban már földre bukott a hatalmas alak, elboritva piros, meleg vérral. Hanem azért annyi ereje még mindig volt, hogy kezével elhárítsa szíveről a fia kezét oly mozdulattal és kifejezéssel, mintha egy undok, varangyos békát rázott volna le.

véve figyelembe városunknak milliókra menő áldozatát, kijelentette, hogy önkéntesi iskolát városunkban felállítani nem enged és hogy ifjaink továbbra is a nagyvárad önkéntesi iskolában fognak kiképeztetni.

Az ügy előzménye, melyből annak minden fázisát megismerhetjük, a következő:

Régi óhajást képez városunkban, hogy a közös hadsereg gyalogsága kötelékébe tartozó egyéves önkénteseink számára iskola állandósíttassék, annyival is inkább, mert az a katonai szabályokkal nemcsak nem ellenkezik, sőt azok alapján kívánható is, mert Debreczenben, hol négy középiskolán felül, három felsőbb tanintézet van, mindig jelenkezik legalább husz önkéntes évenként.

E körülményt számításba véve, városunk tanácsa már akkor, midőn a Pavillon nevű gyalogsági laktanyát fölépítette, gondoskodott arról, hogy az évek óta városunkban virágzó önkéntesi iskola meg ne szűnjék s önkénteseink idegenbe a szegény szülők hátrányára ne vitessenek s épen ezért a nevezett laktanya területén építtetett egy önkéntesi iskolai nagy termet és négy kisebb szobát az államköltséges önkéntesek elhelyezésére.

Ezen helyiségek azonban a katonaság által más célra foglaltattak el s onnan az önkéntesek kiszorítottak azon indokolással, hogy nincs hely, pár éven át Nagyváradon, Szegegen és Aradon helyeztetek el, ámbár husznál rendszeren többen voltak, sőt előfordult, hogy oly helyen felállított iskolába vitettek, hol kevesebb önkéntes volt, mint Debreczenben.

1898. év őszén a tanács azon kérelme, hogy a cs. és kir. 7. hadtest parancsnokság Debreczenben önkéntes iskolát állítson fel, tisztán katonai szempontokra hivatkozással megtagadtatott s midőn a tanács e határozata ellenében a miniszterhez fordult, ismét csak az lett a válasz, hogy kérelmük kizárólag katonai szempontokból ezidőszert nem teljesíthető.

A tanács azonban 1899. április hóban ismét megkezdte az akcióit, minek hosszas tárgyalás, kérelmek és ellenvetések után azon eredménye lett, hogy az iskola az 1899/900. önkéntesi évben az ugynevezett Kovács laktanyában felállított, miután az épületen több mint 800 korona költséggel megfelelő átalakítás történt s e közben intézkedéseket tett a tanács az iskola állandó és díszesebb elhelyezése tárgyában. Vegyes bizottság tárgyalásai utján s a bizottság katonai tagjainak egyhangú hozzájárulásával megállapított a Pavillon laktanya mellett felállítandó iskolai épület terve és költségvetése, valamint az is, hogy a katonai kincstár, a városi telek értékét nem is számítva, 36.494 korona 40 fillér költségbe kerülő iskoláért a beszállásos törvény alapján évenként 2374 korona 50 fillér bért fizet. Ezt a városi közgyűlés meg is szavazta.

Időközben a cs. és kir. hadügyi miniszterium értesítette a tanácsot, hogy egyéves önkéntesi iskolának városunkban felállítását csak akkor engedheti meg, ha a város a bérfizetés követeléséről lemond. Midőn a tanács ezen meglepő értesítést vette folyó évi július 13-án ujjal felkérte a cs. és kir. hadtest parancsnokságot, hogy világosítsa fel a cs. és kir. hadügyi miniszteriumot s birja kedvező elhatározásra. Kérésünknek azonban eredménye nem lett, mert folyó év szeptember 17-én a cs. és kir. hadtest parancsnokság tudatta a tanácsal, hogy a közös hadügyi miniszter nézetét nem változtatta meg, mert úgy mond a miniszter, tisztán katonai érdekek a mellett szólnak, hogy a 37 és 39. ezredek önkéntesei Nagyváradon egyesíttessenek és ha mégis hajlandó volna a miniszter Debreczenben iskolát létesíteni, ezt csak akkor tehetné, ha a szükséges helyiségek díjtalanul bocsátásának rendelkezésre, a Kovács-kaszárnya alkalmatlan voltáról azonban szót sem tett.

Ezen határozatra szeptember 20-án válaszolt a tanács hogy az átalakított Kovács-kaszárnya egy évre fogadtassék el s jövő évi

október 1-ig a tanács a végleges elhelyezésről intézkedni fog.

Indokolta a tanács ezen kérelmét azzal, hogy a Kovács-kaszárnya a város közepén a legegészségesebb helyen fekszik, ezelőtt abban egy század gyalogság feküdt s ezelőtt a tisztai étkezdé is ott volt s az önkéntesi iskola részére ott átadott a város egy negyven önkéntest is befogadó nagy tantermet, az államköltséges önkéntesek részére nagy két és egy kis szobát, épen azon helyiségeket, hol régebben a tisztai étkezdő volt, továbbá egy nagy gyakorló szobát, egy küldöncz szobát, egy altisztai, egy tisztai és egy tanszer szobát s kijelentetett, hogy ha kívánatik, a még meglévő hét nagy szobából is enged át a város annyit, a mennyi szükséges. Megjegyeztett végül, hogy az udvar nagy és tágas, a mult évben kiesinosított s külön elhelyezése egy önkéntes-iskolának sincs.

A tanács kérelmére válasz nem érkezvén, folyó évi október elsején sürgönyözött a tanács a hadtest parancsnosághoz, hogy ha a Kovács-laktanyát el nem fogadják, a mire ugyan még nem nyilatkoztak, kész a város bármely, a katonaság által kiválasztandó helyiséget sajátjából bérelni, fűtetni és világítani.

Erre jött meg a városszerte elkeseredést okozott elutasító válasz s önkénteseink október hó 1-én Nagyváradra vitettek.

Október hó 3-án jött egy átirat a hadtest parancsnokságtól, hogy a Kovács-kaszárnya figyelembe nem vétetik, mert a debreczeni katonai állomásparancsnokság jelentése szerint egészségtelen s ott egy dalegylet és annak szolgálja van elhelyezve. Holott a nevezett dalegylet s annak szolgálja csak addig nyert ott elhelyezést, míg a szobák az önkéntes-iskola céljaira fel nem használtattak.

Folyó évi október hó 4-én a városi tanács a honvédelmi miniszterhez ir fel, melyben kéri a miniszter közvetítését, hogy az önkéntes-iskola Debreczenben felállításának s felajánlja az iskola és az államköltséges önkéntesek részére olyan helyiség bérletét, mely ellen alapos kifogás nem tehető s kötelezi a várost arra, hogy a bért, világitó és fűtő anyagot a sajátjából fedezi. Ezen ajánlatra jött meg december 14-én a válasz, mely szerint katonai szempontokból és mivel a Nagyváradon már működő iskola szét nem választható, a debreczeni önkéntesi iskola fel nem állíthatik.

Ez a debreczeni önkéntesi iskola története, a miből kitűnik, hogy a városi tanács minden lehető megtett arra nézve, hogy a városunk közönségére oly nagy fontossággal bíró önkéntesi iskolát biztosítsa s ha megemlítjük, hogy a városi tanács egy küldöttség élén a honvédelmi minisztert is személyesen felkereste az iránt, hogy eszközölje ki az önkéntesi iskolának városunkban továbbra fenmaradását, úgy világos lesz előttünk, hogy a városi tanács ez ügyben kötelességét lelkiismeretesen teljesítette, de kitűnik az is, hogy önkéntesiskolánk Nagyváradra áthelyezésének semmiféle elfogadható alapja nincsen. Tehát Debreczennel oly sérelem történt, melylyel a katonaság érdekeire milliókat áldozó város teljességgel reá nem szolgált.

Bernard öröksége.

Irta: Raphael Paquet.

Mikor Bernard azt olvasta az újságban, hogy a Jeanette hajótörést szenvedett, elmerült és egy ember sem menekült meg róla, izgatottan az íróasztalához futott, s előkereste azt a levelet, a melyet pár nappal azelőtt kapott. Kibontotta a levelet s újból elolvasta:

Havre, 1900 decz. 1.

„Kedves öcsém,

üzleti ügyeim arra kényszerítenek, hogy azonnal Chicagóba utazzam. A jövő csütörtökön tehát nem megyek Párisba, noha nekem már megígértém. Azt hiszem, egy hónapig leszek Amerikában s már ma este indulok a Jeanette hajóval.

Szerető bátyád Tom Booktow.*

Tehát csakugyan a Jeanetten utazott! gondolta magában Bernard s örömeiben háromszor is végigtánczolta a szobát.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy Bernard szivtelen ember volt; ellenkezôleg, — nagyon is gyöngéd szívü, sôt érzélgôs fiu.

Ellenben az is kétségtelen, hogy Bernard örülten szerelmes volt Kate Souklowba, a kitünô, de rendkívül szigoru Souklow houspistoni lelkész leányába.

Csak hogy, mint csaknem minden szerelmesnek, úgy Bernardnak sem volt egy fillérje sem.

Különös véletlen, hogy a nagybátyja, Tom Booktow mesésen gazdag volt s Bernard volt az egyetlen örököse.

Érthetô tehát, hogy Bernard, noha nagyon gyöngéd szívü ifju volt, nem tehetett egyebet, minthogy örült a fôntebb említett Tom Booktow eltünésének. A gazdag nagybácsi különben is már nyolczvanhárom éves volt s ebben a korban már érdemes meghalni, ha másként nem, hát legalább hajótörés útján.

Amint Bernard egy kissé lecsillapodott, a drága levelet a zsebébe téve a közjegyzôhöz sietett.

Mivel a jegyzô nagyon értette, hogy mirôl van szó, azonnal hajlandó volt arra, hogy felbontsa Tom Booktow végrendeletét.

A végrendelet tartalma igen különös volt; igazán jót nevetetett az ember, ha elolvasta:

„Egész vagyonomat, a mely körülbelül négy-öt millióra rug, unokaöcsémre, Bernardra hagyom, azzal a föltétellel, hogy megsértett becsületemért álljon boszut Souklow lelkészen, a ki egyszer azt mondotta rólam, hogy ha valaha megnôsültem volna, a feleségem bizonyosan megcsalt volna. Azt kívánom, hogy az öcsém Souklowát rugja meg jól, — de hátulról.“

Elég különös végrendelet, ugy-e?

Igazán, ha az ember ujságban olvasná, el se hinné.

Bernardnak valakit meg keltett rugnia s ez a valaki épen az az ember volt, a kinek a leányát el akarta venni feleségül!

Már most mit csináljon a szegény Bernard? Igazán nagy zavarban volt.

Végre elszánta magát, elment a paphoz s így szólt hozzá:

— Uram, Krisztus urunk gyermekeinek, az emberiségnek javáért eltúrte, hogy az arezaba köpjének. Vajjon ön a leánya javáért eltúrte-e ilyen durva sértést?

A pap komolyan válaszolt:

— Keresztény vagyok s büszke vagyok rá!

— Nagyon helyes. De vajjon eltúrte-e, hogy a leánya érdekében szenvedjen?

— Ó igen.

— Akkor térjünk át a dolog érdemére. Hogy a leányát nôül vehesse egy ötszörös milliomos, eltúrte-e, hogy önt hátulról jól meg-rugják?

— De kérem! . . . szólt a pap méltatlan kodva.

— Feleljen!

— No de ilyet!

— Feleljen kérem.

— Nos, igen, — eltúrtem!

Alig hogy kiejtette ezt a szót, Bernard olyat rngott rajta, hogy a pap egyszerre harminczhatezer ragyogó csillagot látott s felordított:

— Ah, nyomorult!

Bernard odaadta neki a nagybátyja végrendeletét s így szólt:

— Olvassa el ezt az iratot s tegyen boldoggá azzal, hogy nekem adja Kati leányának a kezét.

A pap alig tért magához; egyik kezével a szemét dörzsölte, a másik kezével pedig azt a helyet, a melyet Bernard megrugott.

Alig, hogy a pap elolvasta a végrendeletet, levelet hoztak Bernardnak, a ki nyomban el is olvasta; ime ez volt benne:

A legutolsó perczben megváltoztattam a szándékomat s elhalasztottam utamat egy hónappal. Ezt csak azért írom, hogy ne nyugtalankodjál miattam, mert bizonyosan olvastad a Jeanette hajótöréséről szóló hirt.

A levelet elolvasta a pap is és dühösen rákíráltott Bernardra:

— Takarodjék, uram: Ezek után, romélem, nem lesz többé oly vakmerô, hogy a szemem elé kerüljön!

Ime, a gyöngéd szívü Bernard így nem vette nôül a szép Kate Souklowot. Sôt mi több: mikor Tom Booktow megtudta, hogy mily mohón felkutatta, felbontatta az öcsöse a végrendeletet, — nyomban kitagadta a szegény Bernardot.

Színház és irodalom.

A cigány.

— Pávay Ilonka vendégfellepte. —

Tegnap este ismét vendégszereplés volt színházunkban. Egy kedves megjelenésü, tehetséges sziniakadémiai növendék lépett fel Szigligeti régi jó népszimüvében „A cigány“-ban, hogy eljátsza benne a szép cigányleány romantikus szerepét.

Pávay Ilonka kisasszonyt, a vendégszereplô mûvésznövendékét, szûkebb körben jól ismeri már a debreczeni közönség. Több mûkedvelô előadásán lépett fel Debreczenben s minden fellépése arról gyôzte meg a közönséget, hogy a kisasszony nagy kedvel, igazi rátermettséggel, mûvészi hajlamainak fejlesztésével halad pályáján.

Tegnap volt első fellépése nagyobb körben. A debreczeni színpad volt az első, hol az ifju leány bemutatta mûvészi képességét és a bemutató zajos sikerrel járt. Pávay Ilonkát, mint kész mûvésznôt üdvözölte a debreczeni közönség, többször kitapsolta és virágcsokrokkal lepte meg.

Nem afféle ismeretség, barátság révén szerzett ünnepeztetés volt ez, hol elnémul a szigoru tárgyilagosság s inkább mellékérzelmeknek ad helyet, hanem a kedves megjelenésü, biztos mozgásu és kezdôtôl alig várható drámai hatással játszó mûvésznövendék igazi tehetségének elismerése és méltó jutalmazása.

Nem állítjuk, nem is állíthatjuk, hogy Rózi szerepét nem láttuk volna jobb alakításban, de ezek, akiktôl láttuk, már ismeretes, gyakorlott mûvésznôk voltak. Tôle, mint kezdôtôl, nem lehetett tökéletes játékot várnunk, de megjegyezzük mindjárt, hogy Pávay Ilonka nagy sikerrel küzdte le a kezdet nehézségeit és megjátszotta a szép cigányleány szerepét nagy ügyességgel, sôt egyes jelenete a drámai hatás magasabb fokát is elérte.

A kisasszony meg lehet első sikerével elégedve. Az elégegett elismerés legyen neki ösztönözôje a törekvésben mûvészi pályáján, mely a legszebb jövôt igéri neki.

Különben nagyon megnehezítette szereplését az a gyenge előadás, melyhez fogható mostanában nem igen láttunk. Sziklay cigánya nem vált be. Volt ô Krausz bácsi árendás zsidó, sôt A boldoból is vegyített bele, de nem láttuk a Püspöky régi jó cigányát. Péchy László Gyurija szintén igen gyenge alakítás volt. Péchy hideg, fád a színpadon. Mindig egyformán beszél. Az indulatoknak, kitöréseknek az este nem tudott hangot adni s hozzá még dalai sem sikerültek, mert hangja fátyolozott volt.

Szigeti Lujza, Galyasy Paula Ifj. Szathmáry, Tanay, Bartha és Pataky jó igyekezetet fejtettek ki.

*

Utólagosan megemlítjük, hogy szombaton este Az aranyasszony, vasárnap délután pedig a Bibliásasszony került színre, melyben Perényi Margit ért el nagy sikert.

(Idegek játéka. Költemények. Irta: Baresai Géza. A nem épen szerencsés cím alatt egy debreczeni család ifju sarja gyűj-

tötte össze verseit, melyek poétikus lelkének vágyai nyomán, mint tavaszi virágok üdén és gyöngéden fakadtak. Baresai Géza csupán felvett, írói név, a szerző igazi neve Fehér Géza, kinek első kötetét képezi e művecske s épen ezért ebben sok kiforratlan eszmével és indokolatlan borongással találkozunk, de a nagyobbára rövid lélegzetű lyrai költemények között vannak olyanok is, melyek az ifju szív igazi érzelmeit bensőséggel, közvetlenséggel és a tartalomnak megfelelő költői formában fejezik ki. Baresai Géza verseiben gyöngéden érző szívet, sok melancholiát és fejlődésben lévő költői tehetséget mutat s tôle még költészetünk figyelemreméltó dolgokat várhat, mert a kezdet sok reményre jogosít. A kötet ára 2 korona. Kapható szerzőnél Budapestben (Központi távirda).

Az első hangverseny.

Debreczen, decz. 17.

A Zenekedvelők Köre által rendezett tegnapi első hangverseny úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. Ritkán lehet a Zenede dísztermét oly örvendetesen zsufolva látni, mint a tegnapi hangverseny alkalmával és szeretnők remélni, hogy a rendezőség buzgósága és áldozatkészsége végre megtörte értelmes közönségünk közönyét, mely egyedül állta útját a hangversenyek látogatásának.

A tegnapi hangverseny műsorában gondosan és szellemesen vegyítve találtak a classika, romantika és lyrika mestereit. Különösen jótékonyan hatott, hogy az egyes számok egymásra következése bizonyos természetes összefüggést adott. Nincs a hallgatóságnak veszedelmesebb réme s a figyelemnek lankasztóbb tényezője, mintha más századok és más iskolák izlésében alkotott témékek kerülnek egymás mellé a programmban.

A hangversenyt Rubinsteinnek Op. 15. zongorás triója nyitotta meg. Rubinsteinnek ellenlábasa, kik azt mondják a mesterről, hogy művei sokat mondólag indulnak meg, de végük felé elsekélyesednek — bizonyára figyelmen kívül hagyták ezen művét, mikor ama, meglehetősen felületes bírálatot kimondották. Ezen triója duzzad a fiatal, kimeríthetlen erőtl, a hatalmas kifejezésektől, a gazdag ornamentatiótól, mely a témát kaleidoskopszerűleg mindvégig ékíti s különösen második része a Rubinstein művein kívül másutt nem található merész tonalitástól, mely a mester kizárólagos stylusa.

Azon veszedelem környezett, hogy Bergerné Ilona urnô, ki a zongoránál remekelt, elegáns és bájos játéka által a maga részére köti le figyelmünket, oly szépen és tökéletesen interpretálta a zongoraszólamot, mely a ragyogó ornamentatiót tartalmazván, kiváló technikát és tökéletes előadási képességet feltételez; de egyrészt partnereinek, Marton és Kövy uraknak már sokszor és méltán dicsért képességei, másrészt a vonósok szólamaiban rejlô dallamos themák domináló fellépte s az egymással folyton antiphonálásban levô hegedü és cello nemes melodiáinak sikerült kidolgozása oly tökéletes összjátékot eredményeztek, a mely méltó vala a nagy igényeket támasztó műhöz.

Berts Mimi urnô, a m. kir. opera kiváló mûvésznôje volt a hangverseny vendége. A mint fellépett az emelvényre s szeméit Wagnernek a terem márványetopáira vésett nevére függesztve megnyitá ajkait, ismételve ama lendületes szavakat, melylyel a szent királyleány a wartburgi versenytermet üdvözle, úgy éreztük, mintha ez isteni igék a mi zenei életünk egy élénkebb szakának oraculumai megnyilatkozásai volnának s mialatt figyelmünk a mûvésznô remek szemesopránjának tiszta és hatalmas hullámain ringatódzott, elménk azon kérdéssel foglalkozott, hogy meddig kell még várnunk arra, a már félszázad óta hangoztatott „Jövé“-re, melynek messiása a bayreuthi mester leend.

Erzsébet áriája után Julia románéját énekelte a művész, s a neki felnyújtott óriási virágkosarat egy kedves, oláh-olasz-izü naív dallal, a „Betiltott zene” eléneklésével hálálta meg.

Ritkán van közönségünknek alkalma a város falai közt oly szép hangban s művészi énekben gyönyörködni, mint tegnap. Berts Mimi a fővárosi színpadon is kitűnik szélesen és tökéletesen kifejlesztett hangjával, a drámai arnyékolásban, a kifejezések eszményies voltával. Ajkairól époly hatásosan jelennek meg a zenedráma erőteljes kifejezései, mint a mily édesen ömlenek el a lyrai termékek. Utóbbi második számával igazolta, midőn Tarnaynak Haydó című románéját mutatta be, előadásával fényt juttatva a szerzőnek is, majd Bizetnek idylli Pastorálóját, végül pedig Bériotnak azon áriáját énekelve, melyet néha a Sevillai borbélyban szoktak betétül használni, az éneklezke jelenete alatt.

A szünni nem akaró taps hangosan fejezte ki közönségünk őszinte elismerését.

Thierotnak 2 cellóra és zongorára irt variációja képezte a hangverseny nyugpontját. Nem mondhatjuk, hogy a rendkívüli hangszereléssel bíró opus oly hatást eredményezett volna, a minővel eléje tekintettünk. Az összjáték érdekességét ellensúlyozta a két gordonka állandó beszéde s a két hangszer egymás hatását rontotta ép azáltal, ami a magános cello hangjának értéket ad: hangszínezetük által. Olyan ez, mintha a fagylaltban csupa vanília van, kevés cukor mellett.

Mindamellett tagadhatatlanul érdemes volt e szám bemutatása, már az érdekes tanuság levonhatása okából is.

Hogy a hallgatóság ezen számot is osztatlan figyelemben részesíté, annak érdeme az előadásban rejlett. P a v e l k ó tanárnó briliánsul kezelte zongoráját, melynek világos, csengő hangjait, friss, üde rythmusát oly jólesett hallanunk a setéten borongó két cello mellett. A celloszólamokban K ö v y és F ü r e d i urak vetekedtek nemesen egymással, előnyére az előadásnak s nem kis javára a mű értékének.

A minden tekintetben magas niveauun álló hangverseny méltó befejezést nyert Beethoven 9. Op. triójával, melynek előadását banalitás volna dicsérni, lévén a két F ü r e d i és M á r t o n urak az előadók.

S.

HIREK.

— **Tisza Kálmán jubileuma.** Tisza Kálmánt születésének 70-ik évfordulója alkalmából a király saját aláírásával ellátott táviratban üdvözölte. Tegnap délelőtt a dunántúli ref. egyházkerület nevében Antal Gábor püspök üdvözölte. Délután Bihar-megye és Nagyvárad küldöttségét fogadta. Mindkét küldöttségnek a jubiláns hosszasan válaszolt. Délután fél 3 órakor a Hungária-szállóban disztrakoma volt, hol Darányi Ignác miniszter és Antal Gábor püspök mondtak köszöntőket.

— **Vörösmarty-ünnepélyek.** A debreceni összes iskolák, illetve a kebelökben fennálló önképzőkörök külön-külön mind igyekeznek kivenni részüket a Vörösmarty százéves ünnepeléséből, a kegyelet és lelkesülés mellett kifejezést adván annak is, hogy a magyar ifjúság, úgy a magyar fiuk, mint a magyar honleányok sok jót és nemeset, sok megszívlelendőt és felemelőt szivhatnak magukba a Vörösmarty költeményeiből, életének, jellemének és egyéniségének feltűntetéséből. Tegnap is két ilyen ünnepély volt. Az egyiket a főgimnáziumi, a másikat az ev. ref. felső leányiskolai önképzőkör rendezte. A főgimnáziumi önképzőkör délelőtti ünnepélye, ha nem is folyt le olyan hatalmas közönség előtt, mint az egész főiskola minapi nagyarányu ünnepe, mégis a maga szerénysége mellett szépen és diszesen sikerült. — Ott láttuk dr. Bartha Béla

akadémiai igazgatót, dr. K é r é s z y Zoltán jogkari dékánt, S i n k a Sándor főgimnáziumi, Kovács Lajos tanítóképzési igazgatókat, a várost pedig K o m l ó s s y Arthur főjegyző képviselte. Hölgyközönség is igen szép számmal volt jelen. A programszámok összevágóan és sikerülten folytak le. A megnyitó beszédet dr. G u l y á s Istvántól az önképzőkör felügyelő tanárától hallottuk. Kár, hogy az alkalmi szép gondolatok dacára a beszédből hiányzott a közvetlenség, mit annak tulajdonítunk, hogy a tanár ur beszédét olvasta s így, kivált második részében, hol az ifjúsághoz fordult buzdítólag, éreztük a szabad előadás hiányát a máskülönbén megtapsolt társalmas beszédnél. A másik beszédet N a g y Sándor VIII. o. t., az önképzőkör elnöke tartotta. Ő volt az ifjúság szónoka. A mit megirt mély érzéssel, szónoki lendülettel s ifjú lelkesedéssel elő is adta. Jól megválogatta, hogy a Vörösmarty jellemzéséből és méltatásából, mely vonások valók arra, hogy belőlök az ifjúság buzdulást, tettevagyást és akarat-erőt merithessen s kisebb hibáitól eltekintve, csak tovább buzdíthatjuk, mert a sűrű tapsot, mit kapott, megérdemelte. Szép volt tőle, hogy beszédét megtanulta s így a hatást ez által is fokozta. — Egyik igen becses pontja volt az ünnepélynek a K i s s Pál VI. o. t. tüzzel és lélekkel előadott szavalata, melynek tárgyát a M a d a y Gyula VII. o. t. alkalmi ódája képezte, melynek szép soráiból kiértett, hogy poétalélek irta. K o v á c s József, B a r ó t h i István és H a l á s z Imre szavaltak még a Vörösmarty műveiből, mindannyian sikerülten, sok tapsot aratva. Elvezetettel hallgattuk az ujonnan alakult főgimnáziumi E n e k k a r é s Z e n e k a r számait, melyek közül kivált a zenekar 9-ik száma vált ki a „Vörösmarty-dalokkal.” Elismerés és dicséret illeti M á c s a y Sándor ének és zenetánárt, hogy sok más teendője mellett ezt az énekkart és zenekart is összehozta és vezeti. Elismerés és dicséret illeti az Önképzőkör vezetőségét, tagjait, s főképen a tanári felügyeletet, hogy az ifjak ilyen összevágó, szép ünnepélyvel tudtak bemutatkozni a nagy közönségnek.

A másik V ö r ö s m a r t y - ü n n e p é l y az ev. ref. felső leányiskolában folyt le tegnap délután. Szeretnénk róla bővebben írni, de nem volt módunkban bejutni az ünnepély színhelyére, mert a tanárikar már másodízben nem adta mag az alkalmat a bejutásra. Kár az ilyen tulságos nagy zártkörűség. Örömmel jelezzük azonban, hogy a csak most alakult Önképző Kör az első ünnepélyt szépen megrendezte s mint halljuk, a program számok mind sikerültek. Kívánunk haladást és jó munkálkodást továbbra is.

— **Felhívás meghosszabítása.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya tudatja, hogy a f. évi november hó 27-én kiadott vállalkozási felhívás a katonai fogház és hadbíróági épületre vonatkozólag f. évi december hó 20-ig meghosszabítottatik.

— **A Kereskedelmi Csarnok estélye.** A Debreceni Kereskedelmi Csarnok a következő felhívást bocsátotta ki: Tisztelt Tagtárs ur! Tudomására hozzuk, hogy folyó hó 20-án, esütörtökön, hangversenyyel egybekötött estélyt rendezünk. A névre szóló, korlátolt számu ülő helyek kizárólag a t. hölgyek rendelkezésére állanak és pedig mindenekelőtt azon tagok hölgyhozzátartozóinak, kik a körözött ívet aláírták. Kérjük az ívet aláírt tagokat, hogy a szokásos sorolás megejtése és a jegyek átvétele, — az alá nem irt, de ülőhelyet igénylő tagokat pedig, hogy az előjegyzés céljából f. hó 18-án, kedden d. u. 4-5-ig a titkári hivatalos helyiségben személyesen megjelenni sziveskedjenek. Kérjük továbbá az átvett jegyeket nem használás esetén legkésőbb folyó hó 20-án d. u. 5-ig ugyanoda visszaküldeni. Az ivaláiró tagok által f. hó 18-án át nem vett jegyek az előjegyző tagoknak, előjegyzésük sorrendjében folyó hó 19-én d. u. 4-5-ig, a visszaküldött jegyek ugyane sorrendben f. hó 20-án 5-6-ig fognak ki-

adatni. Jegy nélkül a terembe senki be nem léphet. Kezdet pontban 8 órakor. A műsor befejezte után thea. Hideg buffetról gondoskodott a vigalmi bizottság

— **A debreceni királyi ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1901-ik évre.** Polgári ügyek szakosztálya: I. tanácspolgári, telekkönyvi, urbéri (1896. XXV. t.-cz.) ügyek. Elnök: Bernáth Elemér, a kir. ítélőtábla elnöke. Birák: Tar Gyula, Mérey Ottó, Kölesey Sándor, Rottler Béla. Tanácsjegyzők: dr. Ujfaluassy Dezső albiró, Tóth Aurél albiró. II. tanács. Közpolgári, váltó, kereskedelmi, esőd és bányaugyék. Elnök: Szeghő István tanácselnök. Birák: Sztánecsek János, dr. Gajzágó Béla, Viski Károly, Potorán István, Mennyei László, Tomcsányi László, Szalay József. Tanácsjegyzők: dr. Markovits Elemér jegyző, dr. Paál István aljegyző. Sommás felülvizsgáló tanács. Elnök: Szeghő István tanácselnök. Birák: Tar Gyula egyuttal elnökhelyettes, Mérey Ottó, dr. Gajzágó Béla, Kölesey Sándor, Mennyei László, Rottler Béla, Tomcsányi László. Tanácsjegyzők: dr. Ujfaluassy Dezső albiró, egyszersmind a jegyzőiroda vezetője. Tóth Aurél albiró, egyszersmind a jegyzői iroda vezetőjének állandó helyettese.

Büntető ügyek szakosztálya: III. tanács. Elnök: Széll Farkas tanácselnök. Birák: Unger Gusztáv, Naszádi Iván, dr. Kiss Endre, Ujhelyi András, Horváth Bálint, Jeney György, dr. Szacsavay Elemér, Agricola Adolf. Tanácsjegyzők: Hunyor Odón albiró, Bahunek Elemér aljegyző.

Telekkönyvi vizsgáló bizottság. Elnök: Bernáth Elemér a kir. ítélőtábla elnöke. Rendes tagok: Tar Gyula, egyuttal elnökhelyettes. Mérey Ottó, Póttagok: dr. Gajzágó Béla, Kölesey Sándor.

Dijnokok ügyeinek megvizsgálására alakított bizottság (1895. évi 819. J. M. E. szám alatt kelt rendelet 14. §.). Rendes tagok: Sztánecsek János, Unger Gusztáv, Naszádi Iván. Póttagok: dr. Kiss Endre, Tar Gyula.

A kir. ítélőtábla a büntetőügyi tanácsuléseket, illetőleg a büntető felebbviteli fő tárgyalásokat hetenként kedden, szerdán, esütörtökön és pénteken s ha ezek a napok törvénykezési szünnapra esnének, a következő hétköznapokon (B. Ü. szab. 119. §.), a sommás felülvizsgáló tanácsuléseket pedig esütörtökön fogja tartani.

— **A kereskedő ifjak önképző-egyesülete** szépen sikerült estélyt rendezett folyó hó 15-én, szombaton este 1/9 órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében. A szép számu intelligens közönség csaknem teljesen megtölté a termet. A műsort a Magyar testvérek zenekara nyitotta meg „Magyar művészek indulója”-nak premez és hatásos előadásával. Ezután két egyesületi tagnak, Groskó Györgynek és Helmezy Miklósnak szavalatai következtek, melyeket elismerő tapsokkal jutalmazott méltán a közönség. Általános érdeklődés közepette olvasta fel ezután dr. Boldizsár Kálmán magvas és érdekes tanulmányát, melynek czime: „Magyarország a párisi kiállításon.” Következett az est fénypontja. Takács Endre joghallgató, városunk ismert és elismert kiváló szavalója lépett a pódiumra s óriási hatás közepette, művészi tudással s hatalmas drámai erővel adta elő a „Gyáva” című komoly monológot, majd a szünni nem akaró tapshivar után Petőfi „Az örült” s végül „Szeptember végén” című költeményeit szavalta el, előbbivel újabb frenetikus tapsokra ragadva el a közönséget. Mészáros Károly joghallgató vig szavalata zárta be az est műsorát, a kinek számát a folytonos derűltésgben tartott közönség szintén megismételtette. Örömmel regisztráljuk ez est sikerét s várakozással nézünk az egylet további működése elé.

— **A cs. és kir. katonai kincstár** mintegy 16.000 korona költség engedélyezése mellett egy helyben felépítendő katonai fogház és hadbíróági épületre hirdetett pályázatára a folyó hó 15-iki terminusig mind-

össze egy vállalkozó és pedig Reichmann Armin helybeli lakos adta be ajánlatát. Az ajánlat fölött a városi tanács csak a napokban fog véglegesen határozni.

— **A lövöldöző tanyás.** Tegnap este Bóthy György tanyás a Széchenyi-kert sétányon haladt hazafelé. A fasorok között egyszer csak elővette forgópisztolyát s lövöldözött, mi közben segélyért kiáltozott. Meghallotta ezt Kalmár Sándor lovas-rendőr és még 3 rendőrtársa, nyomban a helyszínére vágattak s a terepet felkutatták, de semmi gyanusát sem észleltek. Bóthy kihallgatásakor kitűnt, hogy a megtörtént lövöldözés és segélykiáltás a rendőrségi őrzőjáratok tévutra vezetésére irányult.

— **Az angol klub matinéja.** Tegnap tartotta az angol klub ez évi utolsó matinéját. Csiky Lajos akadémiai tanár volt az első közreműködő. Skóciai életéből mondott el nagy hatás mellett apróságokat. — Tóth Árpád városunk kitűnő zenetanára pedig briliáns zongorajátékával kápráztatta el a közönséget, Utánuk T. Halmy Margit szavalta el a „Heten vagyunk“ című verset. És hogy? Visszafojtott lélegzettel hallgatták végig művészi szavakat s önkéntelenül is az jutott eszünkbe, ki fogja ennek a páratlan művésznőnek helyét a színházban betölteni? Kemény Klári k. a. énekelt azután. Hangja lágy és kellemes és — a mi nagy szó a műkedvelőnél — érzéssel, közvetlenül interpretálta az idegen dalokat. Leonhardi Gertrud baronesz felolvasása fejezte be a matinét. Folyékony, ki fogástalan angol nyelven olvasott fel s a közönség zajos tapsa közt állott fel az asztaltól. A matinén jelen volt Debreczen színe-java és... és sok bájos szőke-barna lány.

— **Papakosza meghalt.** Egykor sokat emlegetett foglya halt meg a váci fegyháznak. A fogoly Papakosza, a hírhedt görög kasszafuró, a kinek szenzációs betörései pár év előtt az egész világ rendőrségét foglalkoztatták. Papakosza 31 éves volt. A híres betörő mihelyt fogságba került, betegeskedni kezdett. Betegsége a gyilkos tüdővész volt, a mely rövid idő alatt megölte. A görög keleti egyház ritusa szerint temették el. Fejfájára csak számot tettek.

x **Lapunk mai számához** mellékelve veszik tisztelt előfizetőink a **Geréby Fülöp Utóda**i helybeli fűszer és esemegeáru kereskedőzér épen most megjelent bő tartalmu **árjegyzékét**, mire olvasóink szíves figyelmét különösen is felhívjuk.

— **Elfogott katonaszőkevény.** Szabó Lajos debreczeni 2. honvéd huszárezredbeli közlegény sehogy sem tudott a katonáélettől megbarátkozni. Az ő szíve csak haza vágyott falujába és várva-várt a kedvező alkalomra, hogy bucsút vegyen a kaszárnyától. A kínálkozó alkalom nem sokáig várattott magára, mert Szabó ezredétől még szeptember hóban megszökött. A szőkevény katonát ezrede nyomoztatta, de nem találtak reá s már egészen feledésbe jutott. De a csendőrség nem hagyta abba a kutatást, nyomozott szakadatlanul, míg végre a múlt héten a mezőtúri tanyákon elfogta, hol eseléképen szolgált. A csendőrség a szőkevényt átadta ezredének.

— **Tolvaj cigányonok.** Hallatlan vakmerőségre szánta el magát tegnap H. Dorogon két cigányasszony. Bementek Izsák Antal rőföskereskedő boltjába, hogy ők ruhának valót vásárolnak és amint válogatták a kelméket, az egyik a kereskedő szemelátára felkapott egy vég vásznat és kiszaladt vele a boltból, a kereskedő nem volt rest, utána ugrott. A tolvaj asszony csak pár lépésnyire szaladhatott, mert nyakon csípte a kereskedő, amde akkor látja, hogy a másik szalad más irányba, egy vég ruhakelmével, kit már csak egy órai hajszá után sikerült a helybeli derék csendőrségnek elfogni. Ma reggel mindkettőjüket be-

kisérték a járásbirósághoz a lopott kelmékek együtt, hol vakmerőségükért megkapják méltó büntetésüket.

— **Nyilvános nyugtázás.** Erőss Lajos theologiai tanár ur mai napon az izraelita nőegylet részére 2 koronát, a rabsegélyezőegylet részére 2 koronát, a népkönyha és nőegylet részére 4—4 koronát, összesen 12 koronát küldött szerkesztőségünkhöz, mely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

x **Czibalom** Schunda-féle 260 frtos, **féláron eladó:** Piacz-utca 41. sz. I. emelet.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Csokonai-nyomda papirkereskedése.**

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándékkul a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmu **Csokonai-Naptárt.** Azok az előfizetők, kik **december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a Csokonai-Naptárra is.**

Karácsonyi iparkiállítás és vásár.

Debreczen, decz. 17.

Tegnap reggel óta a Simonffy utca elején kifeszített buzalon hatalmas fehér lobogót lenget a szél. Rajta vörös betűkkel a fönti cím. A debreczeni ipartestület buzgókodása folytán rendezik iparosaink az Iparos Otthon termében (városi bérház) oly célból, hogy a közönséggel a helybeli iparosoknak karácsonyi s újévi ajándékkul is kiválóan alkalmas készítményeit megismeresse és alkalmat nyújtson a hazai iparnak, nemcsak szavakkal, de tettekben is példálására.

Jelentkezett kiállítónak 22 önálló iparos, 26 segéd és 3 tanonc.

A kitűnően összeállított kiállítás ünnepélyes megnyitása tegnap d. e. 10 órakor volt. Tóth Kálmán ipartestületi elnök mondott megnyitó beszédet, mely után a közönség hosszasan gyönyörködött a szép tárgyakban.

Nyitva fog lenni decz. 24 ig, naponta d. e. 9—12 ig, d. u. 3—6-ig díjtalanul megtekinthető.

A kiállításra az ipartestület 1 arany, 5 ezüst és 10 drb bronzérmeket ajánlván föl, a kiállítási jury, melynek tagjai: Tóth Kálmán ipartestületi elnök, Dobiecki Sándor, Aczél Géza, Serli Ede és Zelinger Ede, decz. 15-én d. u. hosszszas, alapos kritika után következőknek ítélte oda azokat:

Arany érmet nyert: Blaskovics Mihály lakatosmester. Ezüst érmet nyertek: Ligacs Ágost asztalossegéd Lamberger és Társa butorgyárosnál, Spiró Miklós szobrászsegéd, Lamberger és Társa butorgyárosnál. Varga és Flaschner kárpitos és diszító, Veréb István lakatos, Cziczó Lajos cipész, Weidner Gusztáv cipész, Bartha Mihály lakatos. Bronz érmet nyertek: Pocsalyi Sándor kárpitossegéd Lamberger és Társa butorgyárosnál, Asmány Kálmán asztalossegéd Nádai Rezsőnél. Gönczy László lakatossegéd Laczka Lászlónál, Szikora István lakatossegéd Blaskovics Mihálynál, Ókrös István kötélgyártó, Borsi Sándor asztalossegéd Lamberger és Társánál, Kulifai Gyula könyvkötősegéd Dávidházy Kálmánál. Hönig Sándor esztergályos tanonc Kohn Emilnél, Ottó Mihály vasbutorkészítő tanonc Flegler és Eichlernél, Kovács József géplakatossegéd István gőzmalomtársulatnál. Ezenkívül mintegy 30-an közreműködésért elismerő oklevelet nyertek.

Annyi sok szép dolog közül alig lehet választani, melyiket említsük előbb. Mégis leginkább a vas, fa- és a könyvkötészeti s diszmiipar dominálnak.

Gyönyörű vert vas disztárgyakat lehet látni, Veréb Istvánnal pl. egy remek kályhaellenző, vas és fa domborművekkel, ugyanott képereteket és más diszműveket látunk. Aztán Blaskovics függő lámpája, mely arany érmet nyert és mások.

A szükségleti vas- és réztárgyak közt is nagyon szép és masszív Bartha Mihály takaréktűzhelye, Veréb István pedig már több érmet nyert, nagyban elterjedt saját találmányu peronospora fecskendőjét is bemutatja.

Aztán Killer, Varga és Flaschner, Lamberger butorkiállításában több kiváló munka. Igy Spiró Miklós Lamberger szobrászsegédje által készített hatalmas állótükör, Ligacs Ágost asztalossegéd szekrényemindkező gyönyörű darab, szép faragások, kal. Ugyanott szép bőr és kápitos munkák Tóth Lajos ebédli szekrénye vonja fel a faiparozók között a figyelmet dus stilszer faragványával, melynek művésziességéhez képest igen jutányos az ára.

Ott van Dávidházy Kálmánnak, immár hírneves könyvkötőnknek versenyen kívül kiállított két kellekezője. Egész külön kiállítás. Gyönyörű diszművek: képrámák, szekrények, keztüartók, falidiszek, fénykép- és levelező-lap albumok, emlékkönyvek, notiszok, különféle diszkötések bársonyban, csontfedélben; bőrben; ott vannak különféle kötéseik, melyekben a helybeli könyvkereskedőknek gyárilag, nagyban is dolgozik. Valamennyi az ő szokott szoliditásával és művészi izlésével. Csak azt nem értjük, hogy míg mások állítottak ki nem eladó, megrendelésre készült munkákat nagy számmal, ő miért nem mutatja be a közönségnek az utóbbi években készült pl. jubiléumoknak készített nagyszabásu alkotásait. Ez időre szívesen átengednék azokat tulajdonosaik és a közönség még inkább megismerne, mily művészzel és képzettséggel dolgozik, hogy kiállaná a versenyt bármely hazai és külföldi szakbeli műpárossal.

Szép dolgokat mutat be Zelinger E. ezépfestő is, kinek saját találmányu sokszorosító gépét is láthatjuk, ugy szintén Bona Fortonato kőfaragó, kinek márványban igen szép és jutányos áru dolgai vannak. A Weidner Gusztáv és a Cziczó Lajos kiállításai is nagy fejlettségről tanuskodnak. Úgyes dolgokat állít ki Dömsödy Ferenc is, ki nálunk nemrég honosította meg a szaru-feldolgozó ipart; fésűgyárából fésű ezikkeken kívül számos diszműtárgyat is látunk.

Esztergályosok, rézművesek, vasbutorkészítők, kötelesek, mézeskalácsosok és másoknak vannak még kiállítva dolgaik, ki tudná mindezt fölszámolni?

Mindenesetre nagy dicséret illeti az ipartestületnek agilis, fáradhatatlan vezetőségét és nagy elismerés illeti derék iparosainkat, kik most is intelligenciájukról, kiváló képzettségükről tettek fényes bizonyítást. Valahára eljött a kor, hogy iparosaink nem merev mintákra dolgoznak, mint régen (volt kor, midőn egész vidékeken, pl. az asztalosok hajszálíg egyforma ládákat, szekrényeket csináltak és küldözték volna, a ki új formára dolgozik), hanem gondolkozó, teremtő, új és szép dolgokat alkotó szellem hatja át őket. És örvendetes: a művészet jótékony behatása mindinkább láthatóvá lesz az iparban!

Hogy mennyire nem üres beszéd ez, meglátja bárki: nézze meg e kiállítást és legyen büszke a magyar ipar fejlődésére!

Reméljük, hogy a vásárlási kedv is mihamar föltámad a sok szép tárgy láttára, a nagy erkölcsi siker mellett az anyagi sem marad el s e karácsonyi kiállítást és vásárt iparosaink minden évben megtartják ezután.

(vez.)

CSARNOK.

Nyolcz ország vasutján.

Irta: Rosinger József.

(Folytatás.)

Ott létem alkalmával volt épen a nemzetközi lókiállítás is a Párisból 1 órányira fekvő Vincenn-ben. Mint gazdát ez különösen is érdekelt, a lovak elővezetéséhez és a díjak kiosztásához kimentem. Minden nemzet igen szép anyagot állított ki, de azt hiszem, nem részrehajlóan beszéllek, ha azt mondom, hogy a magyar a legelső helyen volt.

Páris környékéből még a versaillesi palotát tündéres parkjával néztük meg és azután folytattuk utunkat Londonba, a föld legnagyobb metropolisába.

Párisból 4 órai ut után érkezünk meg Calaisba. Innen rendes körülmények között másfél óra alatt juthatni el Dowerbe, de legtöbbször nagy zivatarok vannak a csatornán és legtöbb utas megkapja a tengeri betegséget; mi elég szép időt találtunk és negyedórát késéssel ismét elértük Dowerban a szárazföldet. — A tengerparton már várt a vonat, de meglepett, hogy az egyes kocsiosztályok nincsenek megszámozva, hanem csak feliratok vannak, hogy melyik milyen osztályu. Mig mink azután rá jöttünk, hogy a felirat tulajdonképen mit is jelent, akkor a II. osztályu kocsik már mind megteltek utassal és mi csak már III. osztályban kaptunk helyet, bár az is elég tiszta és kényelmes volt.

Utunk meglehetősen unalmas, egyhangu vidéken vezetett, csakis a meglehetősen számu alagutak törték meg olykor-olykor ez egyhanguságot; beszélni persze itt már nem tudtunk senkivel sem, csakis holmi jelekkel tettünk egyet-más érthetővé. Négy és fél órai ut után végre megérkeztünk e nagy kolossusba, hisz Londonnak most 6 millió lakossága van. Itt említem még meg, hogy Londonnak ezidőszert 18,200 utcája, 830,000 háza van, lakossága naponként 190 lélekkel szaporodik, 16,000 rendőre van és 1600 temploma. A vasutnál háromféle kocsik várják az utast, u. m. közönséges 4 kerekű kocsik 2 lóval, villamos automobilon, melyek épen nem drágák és két kerekű cabriolets-ek (ők hansom-nak hívják), e kétkerekűek igen szép, elegáns, tiszta járművek, le nem eresztendő tetővel, a kocsis hátul magasan ülve hajtja a lovat; gummikerekűek, két ember fér meg benne, egy jó kis ló van bele fogva és igazán kényelmes, gyors jármű. A kocsibér angol mértföldek szerint van megállapítva, de legalább is egy sillinget (60 krajczárt) kell neki minden utért fizetni. Egy ily hansomban mentünk azután a Holborn városrészben fekvő elsőrendű First Avenue hotelba.

Még Pesten jó előre megvettem ide Cook-nál a teljes ellátásra szóló jegyket, mi bizony nagyon jól jött, mert így legalább arról nem kellett gondoskodnunk és itt az egyik portás és egy pinczér volt, ki németül beszélt. Délután 6 óra tájban érkezünk meg a szállodába, de bizony az nap épen vasárnap lévén, nem mehettünk sehová sem, mert vasárnap mindenféle nyilvános épületek, színházak, mulatóhelyek

zárva vannak. 10 órától délután 5 óráig még a közuti villanyos és társaskocsik sem közlekednek.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 81. Bérlet 66-ik szám „C”
Holnap, kedden, december 18-án Pávay Ilonka vendégfelléptével:

Huszárszerele n.

Vígjáték 2 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Barkos Gábor	Csatár Gy.	Kenéz	Sziklay M. . . . .
Anna	Pávay Ilonka	Kálmán	Pataki Béla . . . . .
Hüppig	Iff. Szatmáry	Dér Pista	Tanay Fr. . . . .
Hüppigné	Kiss Irén	Berényi	Bartha I. . . . .
Sárika	Szabó Irma	Zsuzsi	Szigeti L. . . . .

Ezt megelőzi újdonságul először:

Titánok.

Dramolet 1 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Mádi	Pataki B.	Teresi	Szabó Irma . . . . .
Vidra	Odry Árpád	Asszony	Broznay A. . . . .
Eleven	Sziklay M.	Özv. Bodóné	Szigeti L. . . . .

Holnapután, szerdán, december 19-én:

Sarah grófné.

Dráma 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Csütörtökön, decz. 20-án, bérlet 68. sz. „B” — újdonságul először: **Felfordult világ.** Operette.

Pénteken, decz. 21-én, bérlet 69. sz. „C” — másodsor: **Felfordult világ.** Operette.

Szombaton, decz. 22-én, bérlet 70. sz. „A” — harmadsor: **Felfordult világ.** Operette.

Vasárnap, decz. 23-án, két előadás; délután 3 órakor, félhelyárakkal: **Aranylakodalom.** Látványos színmű. — Este 7 és fél órakor, rendes helyárakkal, bérlet-szünetben: **New-York szépe.** Operette 6 képbén.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Kiadó lakás.

József kir. herceg-utcza
8. számú ház földszintjén

**5 szoba az utczára
azonnal kiadó.**

Értekezhetni ott helyben: a ház mesternél és **Sesztina Lajos** piac-utcza, vagy **Kardos László** Kossuth-utcza üzletében.

Birtok-eladás.

Debreczen közelében egy 1000 holdas (á 1200 □ öi) területű birtok, melynek legnagyobb része kitünő szántó, úri lakkal, elegendő gazdasági épületekkel **nagyon olcsó árban** és a lehető legelőnyösebb fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **König Ernő**, Budapest, VII., Csömöri-ut 10. szám.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batisztokat, haraszt-kendőket,

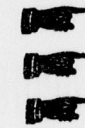
valamint

szőnyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított áron árúsítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsátér.

Több ezer darab
maradék női ruhaszövetekből
feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női
divatszövet 1 frt 75 kr.

1899. évi

FAJBOROK

kisebb-nagyobb mennyiségben
felette jutányos árban

eladó.

Tudakozódhatni **Dienes Barna** tulajdonosnál, Széchenyi-utcza 1. sz.

CONTINENTAL-RUM

⇒ A legjobb és legtisztább családi rum. ⇐

KAPHATÓ: GOTTSCHLIG, ÁGOSTON CS. ÉS KIR. UDV. TEA ÉS RUM KERESKEDÉSEIBEN
IV. VÁCZI UTCZA 11 SZ. IV. EGYETEMTÉR, EGYETEM U. SARKÁN
BUDAPESTEN: V. ANDRÁSSY ÚT 23 SZ. VIII. KERÉPESI ÚT 6 SZ.

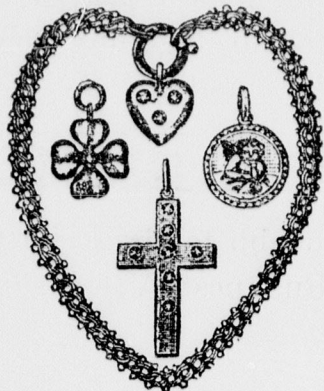
VALAMINT MINDEN JOBB FÜSZER ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSBN.

Karácsonyi ajándékok

● **legolcsóbban** ●

ÉKSZEREK

E
Z
Ü
S
T

Ó
R
Á
K

Lövkovits Arthurnál

Főpiacz, a főposta mellett.

Berg S.

husfüstöldéje

Bécs, I., Franz-Josef-Quai 3. und Adlergasse 5.

Készít széleskörben ismert, kiválóan ízletes

Prágai füstölt husnemeket.

Ismételadók illő jutalék mellett ke-restetnek.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-müintézet, hogy megmenekedjen művészi és jelesen iskolázott arczképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, rövid időre és csak visszavonásig elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállit

csak 15 koronáért egy arczképet élelnagyságban

(melnkép) gyönyörű elegáns barokk-kerettel, melynek legesekélyebbre becsült értéke is 60 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számítatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kitünő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezességet vállalunk.

Az elismerő- és köszönő levelek száza nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek bérmetve megküldetik.

Karácsonyra szóló megbízásokat, ha azok december 20 káig hozzánk érkeznek, négy nap alatt pontosan elszállitjuk.

Arczkép-müintézet

„KOSMOS“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Geréby Fülöp Utódai Debreczen.

A karácsonyi ünnepek alkalmából ajánljuk legjobb minőségű

fűszer, déligyümölcs és csemege-árakkal

dusan felszerelt raktárunkat. Különösen figyelmébe ajánljuk tisztelt vevőinknek a legkitünőbb **Chinai és orosz-caraván teakülönlegességeket**, amelyek Angol-országából importált **Jamaikai rumokat**, Angol és hazai **teasüteményeket**. — Legkiválóbb **Kugler-féle és más dessert-bonbonokat**, amelyek különösen alkalmasak ajándéknak különösen alkalmasak, mas, diszes cartonok és kosárkákban, valamint kimérve kisebb mennyiségben.

Világhírű **Tricoche & Co-féle** valódi francia, továbbá több jónévű hazai **cognagyárból** beszerzett

Cognacot.

Francia és magyar

pezsgő-borokból

ugyszintén bel- és külföldi **csemege és**

pecsenye-borokból,

nagy raktárt tartunk.

Ezen fajok kitünő minőségük és rendkívül jutányos áruk miatt nagy kedveltségnek örvendenek.

Különösen ajánljuk a párisi világkiállitáson is aranyéremmel kitüntetett **Teutsch-féle**

erdélyi hegyi borokat, melyek kitünő minősége és tisztaságáért szavatolunk.

Balatonmelléki uradalmi termés és Magyarádi

ó asztali borainkat

literenként 80 fillérért árusítjuk.

Geréby Fülöp Utódai.

KLYTHIA- a bőr ápolására

az arcszín finomítására és szépítésére. **RIZSPOR**

Legelőgánsabb tolette-, bálí és salenpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Ta ussig Gotlieb

os. és kir. udvari tolette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a legtöbb illatszere- és gyógyfűszerüzlet- és gyógyszerárakban.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Színházi látcsövek

gyöngyház, elefántesont bőrfoglatatban.

Katonai, vadász és tábori látcsövek, legfinomabb szintelenített üvegekkel.

== **Nagyítóüvegek és görccsök.** ==

Diszes kiállitásu

Aneroid

légsulymérők,

terem, ablak, fürdő, és maximal

hőmérők.

Szemüvegek és orrcsüptetők legfinomabb üvegekkel,

ajánlja tisztelettel

Fischer Jakab

látészerez, Debreczenben, Főter.